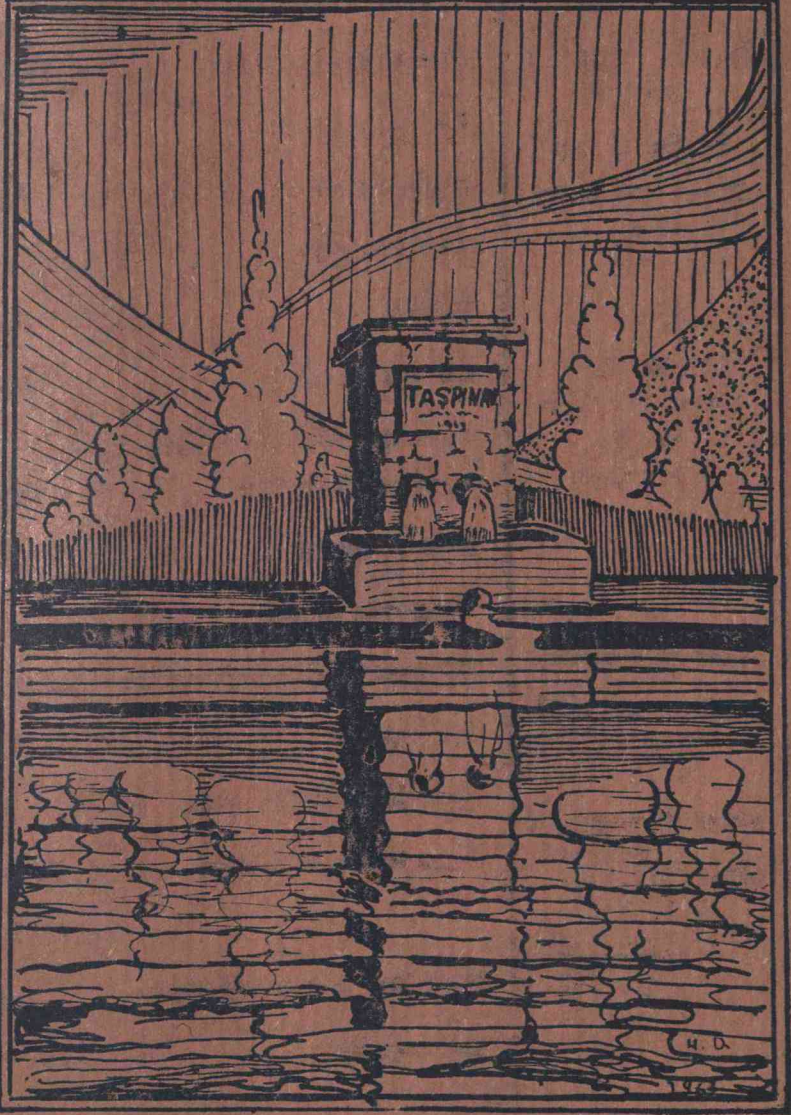

TASPINAR

AFYON HALKEVİ TARAFINDAN YAYINLANIR

İkiz Matbaası — AFYON

TAŞPINAR
HALKEVİ MERKEZİ
AFYON

YIL : I Cilt : I
SAYI : 2

EYLÜL — 1963

Fian : 100 Kuruş

İDARE YERİ :
ORDU BULVARI
No. 19
AFYON

Sahibi ve Sorumlusu
AFYON HALKEVİ
ADINA :

HALKEVİ BAŞKANI
HÜSEYİN
ŞEN
ŞAŞIMOĞLU

DİZİLDİĞİ ve
BASILDIĞI YER :

İkiz Matbaası — AFYON

BU SAYIDA

Taşpınar için	H. Şen Şaşımoğlu
Uygarlık üzerine	Mehmet Ereş
Çevreye faydalı olmak	Av. Mahir Erkmen
Bir hasret türküsü	Ali Yarşi
Afyon Kalesi	Haydar Özdemir
Bilgi Çeşmesi	Arslan Yakut
Yağmur	Recep Yaşıyacak
Bir düş gördüm	A. Hamdi Aydın
Afyon'da Mevlâna Celâlettin	Süleyman Gönçer
Rumi ve Mevlevilik	Mahir Türkkan
Ülkü yolcusuna	İhsan Başol
İlköğretim haftası	İsmet Deniz (Tunç)
Çalışmak ve Çalışmayı sevmek	Tayyar Ataman
Dil Bayramı	Yusuf Çağman
Karatahtadan televizyona	B. Şen Şaşımoğlu
Zafer haftası ve olayları	Dr. M. Sadettin Aygen
Paris Buz revüsü Afyon'da	Sevgi Ataman
Dil Bayramı	

TAŞPINAR

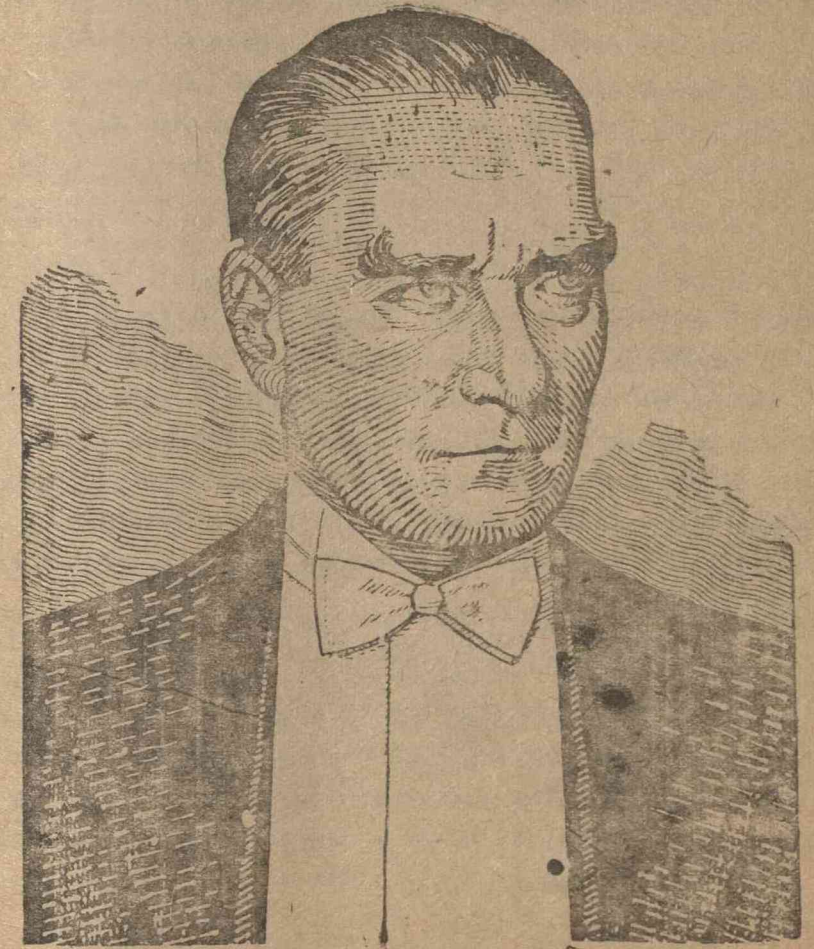
Cilt : I

Sayı : 2

Her ayın Sonunda çıkar.

İdare yeri : Afyon Halkevi

Eylül / 1963

T. Dil Kırnumunun Kurucusu

KÜTÜPHANESİ

TASPINAR İÇİN

Hüseyin Şen Şaştımoğlu

Taşpınar'ın ikinci sayısında huzurunuzda. Taşpınar'ın birinci sayısının, bizim umduğumuzdan da üstünde bir ilgi ile karşılandığını sevinçle ifade etmeliyiz. Taşpınar'ın yayın hayatına girmesiyle şehrimizde kuvvetli bir yazar kadrosu olduğu ortaya çıkmıştır. Sadece Afyon merkezindeki arkadaşlarımız Taşpınar'ı yaşatmak kararındadırlar. Kaldı ki Taşpınar'ın yazar kadrosu hiçbir zaman merkezde, değişmez bir kadro ile dondurulmayacaktır. Birinci sayımızda ifade etmiş olduğumuz üzere Taşpınar Afyon şehrinin değil, Afyon ilinin yayın organıdır. Böyle olunca da bütün kazalarımızda, bucaklarımızda, köylerimizde, resmi yada özel iş yapmakta olan herkesin Taşpınar'da yeri vardır, Taşpınar'a, taşpınar yoluyla çevresine hizmet borcu vardır... Bizim, ilimiz sınırları içinde, yada dışındada çeşitli alanlarda görev almış ülkücülerin tümünü tanımamıza olanak yoktur. Bu yüzden Taşpınar'ı tanımak, yaymak, güçlendirmek bütün taşpınar'cılara düşün görevlerin başında gelir. Ben çağırılmadım diye bir düşünceyi kabul etmiyoruz. Kendinde yurduna, yurdunun halkına hizmet isteği olan herkesin kendiliğinden görev almanın; yurdsever, halksever insanlara en güzel yaraşan bir hareket olduğuna inanıyoruz.

Birinci sayımızda Taşpınar'cıların Taşpınar'dan uzakta kalmıyacaklarını ifade etmiştik. Taşpınar'cılar umduğumuzun üstünde sevinç duymuşlar, hemen işbaşı yapmışlardır. Toplantıya katılma olanağına sahip olmayanlarda düşüncelerini sözlü ya da yazılı olarak bize ulaştırmışlardır. Taşpınar, özel sohbetlerle ince elenmiş sık dokunmuş, bütün eksiklik ve hatalar ortaya konulmuştur. İşin bu yönü Taşpınar'ın yayın hayatına artan bir güçle devam etmesine başlıca etken olmuştur, olmaya devam edecektir. Neden kavramı olmasaydı, insanlar daha iyiyi, daha güzeli aramasalardı, düşünmeselerdi mağara çağının karanlık hayatından feza çağının hırsak yaşatısına erişebilir miydik? Bunun içindir ki Taşpınar'ın noksan-

lıklarını ortaya koyan, daha iyi, daha güzel olması yolunda düşüncelerini, emeklerini esirgemeyen ülkücülere teşekkür borçluyuz. Bu sayede Taşpınar gerçekten halkın eseri, halkın sesi olmuştur.

Taşpınar için üzerinde durulan yönleri sizlere açıklamakla fayda olduğuna inanıyoruz. Önce Taşpınar'ın göze batan yönleri üzerinde duralım:

Derginin dikişi göze hoş görünmeyen ilk yönü. Bir forma olan derginin 4-5 defada basılması yüzünden kaçınılmaz bir zorunluk olan bu durum, kapağın içinde olması ile giderilebilmekte isede kapağın ayrılması mahzuru için bu şekli uygun görülmüştür.

Birinci sayımızın kapağı Zafer haftası için hazırlanmıştı. Bu sayımızda gördüğünüz gravür, Kurmay Albay Hayri Dumlu tarafından hazırlanmıştır. Hayri Dumlu iyi bir subayın bütün özelliklerine sahip olması yanında ressam, yazar, yönetici bir insandı. Toplumsal çalışmalara verdiği önem ve halk sevgisiyle Afyon'da kaldıkları bir yıl içinde herkes tarafından tanınan ve sevilen bir subay olmuşlardı. Afyon'dan ayrılık hazırlıkları içinde Taşpınar'a birşeyler verebilmeyi bir an olsun hatırlarından çıkarmamışlardır. Taşpınar için başladıkları bir yazıyı tamamlamaya fırsat bulamamışlardır ama Taşpınar'a devamlı olarak Erzurum'dan, 3 ncü O. dudan yazı göndermeyi zevkli bir halk hizmeti saymışlardır. Zafer Haftasındaki çalışmalarının armağanı olarak kendilerine verilen kupayı çok kıymetli bir anı olarak koruyacaklarını ifade etmişlerdir.

Bazı yazılarımızın sonundaki boşluklarda iyi karşılanmadı. Bazı yazıların konusu ve üslûbu üzerinde tenkidler yapıldı. Bunların dışında önemli iki yön üzerinde duruldu: Taşpınar'ın dili ve amacı.

Taşpınar'da yayınlanacak yazıların konusu tüzüğümüzün ilkelere ve çalışma kollarının saptadığı alanlardır. Atatürk ilkelerine bağlı ve halka yararlı her yazının yeri vardır Taşpınar'da. Yazarı konu ve üslûp yönünden çenber içine almıya hakkımız yoktur. Böyle bir sınırlamaya yönelirsek yazarın yenilikler getirmesi kısıtlanmış olur.

Birinci sayımız Zafer Haftasında yayınlanmıştı. Bu sayımızın da

yayınlanması dil bayramına raslamıştır. Atatürk devrimlerinden biri olan dil devrimine yaban durmamızın olanağı yoktur. Devrimci bir kuruluşun devrimci bir yayın organı olan Taşpınar, dil devrimine soğuk duramaz. Bunu düşünmek bile insana soğuk bir etki yapıyor. Dil konusunda da yazarın özgürlüğüne dokunmayı yersiz sayıyoruz. Taşpınar'ın her sayısında bir öncekine göre daha ilerde olacağına kimsenin şübesi yoktur.

Derginin amacını açıklıkla ifade etmemiş olduğumuz konusunda çok tenkide uğradık. Taşpınar; halkın içinde yaşayan değerleri halktan alıp halka verecektir. Yazar, bu alış-verişin aracı olacaktır. Bu işi yaparken yazarın üzerinde duracağı yönlerde belirlidir ve üç kademeden geçmektedir: Halkı tanımak, halkın dert ve sorunlarını tanımak, halkın sorunlarına çare aramak... Bu çalışmaların düğümlendiği nokta; halkın yaşama seviyesinin yükselmesidir.

Taşpınar için yapılan toplantıda yeni kaynaklarda tesbit edilmiştir. Yayınlarımızın ağırlık noktalarını, Afyon folkloru, Kurtuluş Savaşı anıları ve inceleme yazılarının meydana getirmesi toplantıya katılanlar tarafından uygun görüldü. Dergide fikir ve sanat yazılarına da gerekli yer verilecektir. Folklor konusunda ilçe, buçak ve köylerde görev almış ülkücü arkadaşlarımıza önemli hizmetler düşmektedir. Halkın içinde bulunan ülkücü arkadaşlarımızın folklor alanında yapacakları hizmet, halkımızın içinde yaşayan değerlerin ortaya çıkarılmasında, ulusal değerlerimizin korunmasında esaslı unsur olacaktır. Önemle bu yön, öğretmen ve memurlarımızın halka daha yakın, daha sıcak temasına yardımcı olacaktır.

Taşpınar her sayıda artan devrimci bir güçle yoluna devam edecektir. Üçüncü sayımızın kongreden sonra taze kuvvetler kazanacağına inanıyoruz. Yönetim kurulumuz Taşpınar'ın gördüğü ilgiden ve Taşpınar'ın yayılmasına çalışan ülkücülerden kuvvet kazanmıştır. Taşpınar'ın kuvvet kazanmasında hak sahibi olanların, Taşpınar'a sahip çıkan insanlar olduğuna; bizim yönetim kurulu olarak hizmetimizin yalnızca çıkarma kararı almış olduğunuzla inanıyoruz.

UYGARLIK ÜZERİNE

Mehmet Ereş

Uygarlık istiyorum. Işıl ışıl. Gün boyunca doğsun ufuklarımızda. Sokaklar, caddeler asfalt olsun. Işıklar renk renk. Bir sırada uzun uzun evler. Düzgün, kocaman. Boyalı duvarlar, modern pencereler. İçinde kalorifer, içinde buz dolabı, teyp.

Çarşıda makinalar harıl harıl işlesin. Fabrika bacaları yükselsin şehirler boyunca. Endüstri ok gibi fırlasın yukarı. Teknik gelişsin bu günkü durgunluğundan. Fakirlik kalmasın Milletin bağrında. Yıllardır çökmüş bir sis misali dağılsın gitsin.

Köylere uzansın teknik, Tarla başında bir motor. Tarla başında su serin serin. Yemyeşil olsun dört yan. Uygarlık koksun topraklar. Kültür girsin bütün kuvvetiyle. Görüşler değişsin. Üfürüğü keselim kökünden. Niçin çatı olmasın evlerin üstü köylerde. Pencere delikleri niçin büyümesin. Ağaç nedir. Bilsin köylü. Toprağını teraslasın. Bire kırk alsın ürünü topraktan.

Elele verelim milletce. Yükselim "Everest" kadar. Yükseklerde yaşamak ne hoş, ne iyi.

Batı Milletleri karış karış geçmiş öteye. Biz merdivenlerin ilk basamaklarında, arkalarından gidiyoruz. Onlara ulaşmak için. Ulaşamıyoruz.

Onlar son vitese almış arabalarını Biz "Birde" gidiyoruz kımıl kımıl.

Sonra aklıma Atalarım geliyor. Atalarım başka imiş. Önde gitmişler dimdik borumuz ötmüş dünya boyunca. Kıt'alar boyunca sınır çizmişiz. Biz yapmışız topu, tüteği en iyi. Teknik dolu. Milletler bize köle, köle olmuş. İlim bizde imiş, irfan bizde imiş.

Sonra devir değişmiş terside. Baş aşağı gitmişiz softaların yüzünden. Haşa... demişler. Şeytan icadı demişler.

Türk Milletinin içinde vardır yükselmek yeteneği. Yeterki, gönüller istesin. Bırakalım kötü duyguları. Bir birimize inanalım, güvenelim. Kalplerimiz temiz olsun en iyi duygularla. Gücümüzün yeteni kadar çalışalım. Yükselim "Everest" kadar. Alçalmamak üzere. Batıyı koyup geçelim

Çevreye faydalı olmak

Mahir Erkmen
(Avukat)

— Kolay şeymi bu? demeyiniz. Afyon Halkevinin yeniden çıkarılma-
ğa başladığı (Taşpınar) dergisinin ilk sayısında Hüseyin Şen Şaştımoğ-
lu arkadaşımız ne diyor: (hizmetin azı, çoğu olmaz. Az da hizmet çok
da. Önemli olan hizmet isteğidir). Hizmet etmek isteyen ise yolunu
bulmakta güçlük çekmez. Örnekler verebiliriz: Elinizde bir fotoğraf
makinanızı var. Kimya gübresi ile gübrelenmiş bir tarlanın dolgun
başaklar kabaran fotografini çekiniz. Bir de gübresiz tarlanınkini.
Bu iki fotoğrafı çok değil, 50 çiftçiye gösteriniz.

— Bu iş için gelecek yılı beklemek gerek, hem de makinam yok ki..
diyeceksiniz. O halde başka örnekler düşünelim. Kitaplarda arıcılık,
ya da tavukçuluk üstüne bir kitap araştırarak okuyunuz ve okuduk-
larınızı fırsat buldukça herkese anlatınız. Yaymağa çalıştığınız bilgi,
suya atılan bir taşın çevresindeki halkalar nasıl gittikçe genişlerse öy-
le genişleyecektir.

Kitapda mı okuyamıyacaksınız simit satan bir çocuğun ellerine ba-
kınız: Kirli ve tırnaklarını uzamış görürseniz yavaşça deyiniz ki:

— Para kazanmağa çalışmakla ne kadar iyi ediyorsun, aferin sana.
Yalnız ellerini de temiz tutsan daha iyi olmaz mı? Senden simit alan-
lar belki iğrenirler.

.....

Görüyorsunuz ki çevrenize hizmet etmek için imkânlar var ve hiz-
metten kaçınmak için hiçbir özür makbul değil... Verdiğimiz örnekle-
rin yüzlercesini bulmanız ve uygulamanız imkânsız değildir. İnsan di-
mağını bir noktaya, belirli bir yöne yönetir ve işletirse ülküsüne var-
mak için ne yollar bulamaz?

Sinir ve ruh hastalıklarının ne elim bir belâ olduğunu herkes bilir.
(Marifetname) ismindeki meşhur ve eski Türk ansiklopedisinin müelli-
fi İbrahim Hakkı, yüzlerce yıl evvel (Ruh hastalıkları, vücut hastalık-
larından çok korkunçtur) demek suretiyle bunu ifade etmiştir. Bu çe-
şit hastalıklara tutulmamak için bir yabancı doktorun verdiği öğüdü
buraya nakledeceğim. Diyor ki (Nevrasteni, daima ve yalnız kendini
düşünen (Hotgâm) insanlara Allahın verdiği bir cezadır. Başkalarını
sevenler, başkalarıyla ilgilenenler hiç bir zaman Nevrasteniye tutul-
mazlar.)

Doktor, bir de örnek veriyor: (X hastayım diyip duruyor, boyuna
kendisini tedavi ile meşgul oluyor. Pek kederli bir hayat yaşıyordu. Der-
ken kızı ağır bir hastalığa tutuldu. Bu defa kızının hastalığından
başka bir şey düşünmeyen babası iyi oldu Doktoruna şöyle yazdı: AR-
TIK KENDİMİ DÜŞÜNMÜYORDUM ve iyi oldum...)

Ne olur, biz de başkalarını düşünebilsek. Fakirler derdliler çevre-
sinde yaşayan mahdud sayıda zengin veya yüksek maaşlı memur. gü-
nün birinde kendi refahlarında bozulabileceğini düşünmeli ve çevre-
lerini de kalkındırmak çarelerini araştırmalıdır. Zekâ ve kaabiliyet
çalışma isteği gösterebilenleri korumak ve yükselmelerine gayret etmek
amacımız olmalıdır. İlk önce menfaat duygusuna dayana bir çalışma,
ondan alınacak manevi zevkin etkisi ile asil ve yüksek hisler haline
gelebilir.

ATATÜRK İLKELERİ

Benim Türk milletine, Türk Cumhuriyetine, Türklüğün istikbâline ait ödevle-
rim bitmemiştir. Siz onları tamamlayacaksınız. Siz ve sizden sonrakilere benim sö-
zümü tekrarlayınız. Bu sözler bir Türk ulusu duygusunun ifadesidir.

Her Türk ferdinin son nefesi Türk ulusunun nefesinin sönmeyeceğini, onun ebe-
di olduğunu göstermelidir. Yüksel Türk. Senin için yükselmenin hududu yoktur. İş-
te parola budur.

ATATÜRK

BİR HASRET TÜRKÜSÜ

ALİ YARŞI
Folklor Derneği Bşk.

Bir kaç sene evvel; öbür âleme göç eden rahmetli Ninem; neşeli, şakacı bir kadındı. Konu-komşu, çoluk-çocuk hep ona Koca nine derlerdi. Dedemi Balkan harbinde kaybetmiş ve genç yasta dul kalmış, bir dahada evlenmemişti.

Benim, Akşehirde bulunduğum sıralarda yanıma gelmek istemiş, halbuki canı kadar sevdiği Afyon'dan hiç ayrılmak istemez "Ölürümde ellerin gurbetlerinde kalırım" diye kapudan dışarı çıkmazdı. Bu isteği benim dikkatimi çekti, derhal Akşehir'e bir yaz mevsiminde getirttim. İlk geldiği günler gayet neş'eli, güler yüzlü ev halkını sever bir vaziyette iken; on onbeş gün sonra kendisinde bir mahzunluk bir garipseme hissettim. Sorduğum zaman "oğlum artık kocadım, bir günüm bir güne uymuyor" dedi. Fakat benim içime sinmedi. Evdekileri sıkıştırdım. Onlarda bir şey söylemediklerini, çok hoş tuttuklarını söylediler.

Bir gün akşam üzeri oturuyordum. "Oğlum Ali, şu senin bağlamayı getir bakalımda canımın sıkınlığı gitsin" dedi. Hemen neşe içinde getirdim. Bir iki türkü çaldım. Böyle şeyleri sevdiği için "Hadi nine sıra sende deyince, bahçedeki meyve ağaçlarının arasından Afyon'a doğru bir baktı ve bana bir kaç gün evvel vermek istemediği cevabı Hicaz makamındaki Afyon türküsü ile veriverdi.

Çeşmelere testi koydum doldumu?

Soruverin yârim asker oldumu?

Gül Ayşenin al yonağı soldumu?

Ne yandasın nazlı yârim ne yanda?

Ne yanda isen teller vuram o yanna?

Çeşmeler yaptırdım altın oluklu.

Suyunu getirttim içi balıklı.

Bir yar sevdim Afiyona yavuklu (nişanlı)

Ne yandasın kömür gözlüm ne yanda?

Ne yanda isen haber salam o yanna?

Türkü bittiğinde, vişne ağaçlarının arasından serçe kuşları ötüşerek kaçışıyordu. Ninem koynundan mendilini çıkardı. Afyon'a hasret gözyaşlarını silerek namaz vaktini bahane ile yanımızdan ayrıldı.

Anladımki Ninem, Afyonu özlemişti. Ertesi gün otobüsle Yavuklu bulunduğu Afyon'a gönderdim. O gün, bu gündür Hasret Türküsü diye adlandırdığım bu türküyü söyler dururum.

— Afyon Kalesi.. —

HAYDAR ÖZDEMİR

Müze Müdürü

Şehirden 226 metre yüksek, Pele tipli bir volkan bacasının tıracını teşkileden siyahımtırak renkte bir trakit kütlesi üzerinde kurulmuş olan tarihî Afyon kalesinin ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemektedir.

Her ne kadar Eti (Hitit) İmparatorlarından 2. Murşil'in Arzavalılara karşı giriştiği savaşlar sırasında «Hapanuva» adlı bir müstahkem mevkiiden bahsedilmekte ve bu müstahkem mevkiinde Afyon kalesi olduğu söylenmekte ise de, bu söz şimdilik bir iddiadan daha ileriye geçmemektedir. Zira bu güne kadar Afyon kalesinde gerek duvar kalıntısı ve gerekse keramik kalıntıları olarak hiçbir Eti eserine ve izine rastlanmamıştır. Bu arada ileride girişilecek arkeolojik araştırmaların vereceği neticeye elbette bir diyeceğimiz olamayacağını belirtmekte yerinde olur.

Bize göre bu havalide Etilerin yerini alan Frigler zamanında da siyahımtırak renkli trakit tıkaç tabii halini muhafaza etmekte idi. Üzerine sadece bir Kybele (Kibele) tapınağı kurulmuştu. Bu tapınak yüzünden de etekte, taşpınar ve olacak suları çevresinde Kybele kültüne mensup olanlar tarafından bu günkü Afyon şehrinin nüvesi atılmış olabilir. Böylece Afyon şehrinin ilk kuruluşunda mevcut bir kalenin rolünden ziyade bir kült merkezinin rol oynadığı kanısı bizim iddiamızdır. Kadim adının «Akroenos» oluşuna bakılırsa

Afyon şehri kurucularının Hellen (Eski Yunan) asıllı olmaları ıktıza eder. Bu yüzden, (Afyon şehrini Frigler kurmuşlardır) demekle güçlü bir gerçeği ifadeye yetmiyor kanısındayız. Ama Frigleri Yunan asıllı kabul eder ek mesele kalmaz..

Anadolu üzerinden Pers hakimiyetini kaldıran büyük İskender'in Anadoludan geçiş yolu izlenirse bu yolun Afyon'a uğramadığı görülür. Bundan da anlıyoruz ki (M. Ö. IV) yüzyılda bile Afyon henüz bir müstahkem mevki değildir. Şayet böyle bir şey olsaydı İskender Kelene (Dinar) kalesinden sonra buraya da uğrardı. Büyük İskenderin ölümünden sonra ortaya çıkan Hellenizm devri krallıkları zamanında da Afyon kalesinden bahs olunmaz, Roma devrinde keza..

Afyon kalesinin kuvvetli bir müstahkem mevki olarak doğuşu Dimeviller zamanında başlayan ve fasıllarla uzun müddet devam eden Müslüman - Arap mücahitlerin Anadoluya ve bu arada Afyon çevresindeki kadim ve büyük Bizans şehirlerine saldırmalarıyla alakalıdır. Bizanslılar, kudretten bir mevki-i müstahkem olan volkanik bir kütleyi kuvvetli bir akrapol (Kale) haline getirmişler ve burayı Arap mücahitler karşısında kendilerine bir dayanak, bir sığınak yapmışlardır.

Afyon (Akroenos) şehrinin gelişimi de bundan sonra hızlanmıştır. Zira yakın çevresinde tahribe uğrayan büyük ve açık şehirlerin halkı bu raya iltica etmişlerdi.

Buraya kadar olan mütalaamızdan anlaşılacağına göre bu gün Afyon'un sembolü kale daha kale olmadan önce bir Kybele kültü merkezi idi, bu sayede şehrin temelini atılmasında rol oynamıştı. Bu kült merkezi daha sonra kuvvetli bir akrapol (Kale) halini aldıktan sonra da çevreden göçeden mülteciler sayesinde bu şehrin inkişafında rol oynadı.

Selçuklular devrinde, Özellikle Sultan I. Alaettin Keykubat'ın tamiri ve devlet hazinesini burada muhafazası olayından itibaren ise kalenin Afyon şehrinin inkişafındaki rolü daha güçlü oldu. Sahipataoğulları beyliğinin de biricik güç kaynağı gene bu kale olmuştu.

Osmanlılar zamanında da Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu padişah Sarı Selim'in emriyle Afyon kalesi yeni-

den tamir ve tahkim edilmişti.

Bu tamirin hedefi, Celâli eşkiyasının tasallutundan Afyon halkını korumak olmuştu.

Bundan sonra Afyon kalesi tam (410) yıl kendi kaderiyle başbaşa bırakılıp tabiatın tahribine terk olunduktan sonra bu sene Milli Eğilim Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünün himmetiyle onarılmaya başlandı.

Turizmin büyük önem kazandığı, Türkiye Cumhuriyeti'nde bu planlı çalışma devrinde Afyon şehrinin doğusunda ve inkişafında büyük rolü olan, bu yüzdende haklı olarak sembol halini alan Afyon kalesinin şanına lâyık bir tarzda restore edilmesini beklemek hakkımızdır. Zira esaslı bir restorasyondan ve üzerinde gerekli turistik tesislerin kuruluşundan sonra da bu kale cezbedeceği geniş turist kütleleri sayesinde Afyon'un çağımıza uygun şekilde inkişafında yeni baştan önemli bir rol oynayacaktır.

Dr. CEYHUN ATUF KANSU'DAN TAŞPINAR'A

Sayın Başkan,

Halkevi derginizi, eski adıyla canlanmış görünce ne değin sevindiğimi bilemezsiniz. Kökü Atatürk'e ve halka inen olumlu işlerin, örtülsede bir gün dirildiğini, güne çıktığını görmek ülkücüler için mutluluk kaynağı oluyor. Derginizi sevgiyle karşıladım Atatürk'ün zafer söylevi değerli bir belge niteliğinde. Bu sayıdan bir tane gönderirseniz bana, çok sevineceğim.

Size ve bütün halkevci arkadaşlarıma sevgi ve selâmlarımı yollarım.

Halkevleri Genel Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. CEYHUN ATUF KANSU

BİLGİ ÇEŞMESİ

— ARSLAN YAKUT —

Devlet Malzeme Ofisi Müdürü

Taşpınar, Afyon'un fikir alanındaki boşluğu üzerine dikilen kıymetli bir yapıt oldu. Bir kent için gerekli yol, okul, hastane gibi müesseselerin yanı sıra, toplumun kültürel hayatına ışık tutacak gazete, mecmua, dergi, magazin, kitap gibi yayın organlarında bulunması ideal bir yaşayış için kaçınılmaz bir zarurettir. İşte bu zaruret, inanmış kişilerin çabası olarak matbaa makinaları altında Taşpınar ismini taşıyan bir baskı halini aldı.

Tekrar faaliyete geçmiş olan Halkevi tarafından, toplumun faidesine sunulan Taşpınar, kültürel yaşayışımızın geleceğinde ilk adım ve inançlarımızı kuvvetlendiren bir iksir olacaktır. Bu gayret bir özentî değildir. Sorumlu kişilerin karamsar ve olumsuz mecburiyetinden de doğmamıştır. Hele siyasi mülâhazaların süflörlüğünü yapacak bir yayın olarak hiç düşünülmemiştir. Bu gayret, arzulu gönüllerin, dinç kafaların, temiz inanışların, tez kavrayışların ileri görüşlerin bileşiminden fışkırıp çıkan, hakikaten takdire lâyık, bir didinme, bir uğraşma, bir yaratabilme emeğinin, Afyon adına lehte tezahür eden neticesidir.

Daha ziyade Halkevinin muhtelif kollardaki faaliyetleri ile, Afyon'un tarihi olaylarını, geleneksel davranışlarını, zengin folklor araştırmalarını ve sosyal dertlerini beyaz sayfalarında, açık oturum, röportaj, hikâye, hatıra veya makale olarak aksettirecek olan Taşpınar'a gönülden inanmış bir hemşehri olmak gururunu duyuyorum.

Fikir, toplumun medeniyet derecesini gösteren bir barometre ve seviyelerini belirten bir gösterge gibidir. Düşünüşlerdeki olumluluk, bilgi ile mücehhez dimağların ve bilgiler konulan sayfaların malıdır. İlk bakışta maddi değeri kestirilemeyen bu mala sahip olmanın frenleyici bir şartı, «olmaz» diyen bir kanunu yoktur. Sadece, bir edinebilme arzusunun bulunması, yaşama kavramının hakiki manada anlaşılması yeterlidir. Gözlerini kaybetmiş bir yaşantı, yalnız ve yalnız bilgilerinin ışığında emir veren bir sistemle hareket eder. Oysa bizler, beş duyunun sahibi olmamıza rağmen kültürel tembelliğimizde direnip, bilgi yoksunluğumuzun acı ve korkunç silüetini görmemezlikten

geliyoruz.

Bilgi açık bir deniz gibidir. Ne kadar kulaç atarsanız atınız elinizin karaya dokunduğunu hiç bir zaman hissetmiyeceksinizdir. Şu halde okuyunuz. Cilt cilt kitapların sizlere uzanan kollarından kaçmayınız. Arzuladığımız istikbâlin ve kendi güvenliğimizin bilgi edinebilmek derecesi ile orantılı olduğunu unutmayınız.

İşte Taşpınar, milyonlarca eserin arasına mütevazî varlığı ile sıklıkla bir bilgi kaynağıdır. Kaynaklar korunup çoğaltıldığı müddetce Afyon, kültür çeşmesinden kana kana şifalı bilgiler içebilme bahtiyarlığına erişecektir.

Y A Ğ M U R

Kayboldu tepelerden sarı saçlı Güneşim,
Söndü aydınlık dağlarca ufuklarca.
Kara bulutlar devleşti boy boy,
Bir öfke kol geziyordu gökyüzünde
Masallarca, destanlarca.

Ağrısı üstündeydi doğanın,
Yağmur doğum sancısınca ağlıyan ananın
Gözyaşları üzre düşüyordu toprağa.
Toprak ana cömertçe ağzını açmış,
Sevgiyle bakıyordu bulutlara.

Sellerce toprakta su.
Yaşamak sonunadek çiçekler güller üzre,
Bir hayat başlıyordu derinden, içten,
İnsanlar umutlu, insanlar mutlu
Tüm doğa ağlamaklıydı sevinçten.

Bir güzel yıldız zaman
Gülümseme taşıyordu dudaklarca
Gönüller dal dal filizdi
Bulutlar verdi sarı saçlı Güneşim,
Ve verim yükseldi insanlarca.

Recep YAŞAYACAK

BİR DÜŞ GÖRDÜM

A. Hamdi AYDIN

“Düşün hayırlı olsun,, dersiniz, bir düş anlatacağım size.

Bir düş gördüm geçende. Bir yolcu gidiyor omuzları düşük, giyisi yırtık, başı dik, ovada. Zifiri karanlık bir gece. Şimşek gösterdi yolcuyu. Yürüyor. yağmur çisem çisem. “Yolcu yolunda gerek,, anlaşılan. Arada bir ışık ağzında ve avucunda. Korkusuz, yürekli bir yolcu. Ürperdi tenim. Tiken tiken oldu saçlarım. Kıllar gıysimi yardı tüm. Uzaklaştı da güdemez oldum onu. Ve bir uzun düüüüt Çınladı ortalık. Arkasından fış fış fışşı, deyip geçti hasret kavuşturan. Taa uzakta bir köpek uludu garip garip.

Alaca karanlık imiş. Horoz sesleri, köpek havlamaları. Meğer şafakmış. Düş buya. Dah, çüş, hoh ve bir eşek anırdı derinden. Sanki doğacak güneşe ayın gibi.

Yanbeğimin üstüne yaslanmışım, tellemişim sigaramı. Dumanların göge kıvrıla kıvrıla çıkışına dalmışım. «Anadolunun çıplak tepelerini, bozkırlarını aşip giden yollar gelmiş aklıma.» Bir inilti var inden gelircesine. «Of. anasına sattığımın diyarı, öldüm, bittim, kahrolsun böyle yolculuk.» Döndüm. Esiğin (küçük ve kuru dere yamaçları arasında) bir yamacında O, ötekinde ben. Faltaşına döndü gözüm. Hele gelsin bakalım. Bekleyiverdim. Bir sigara, bir sigara daha derken bir ağırlık geldi üstüme, kıvrılıverdim sağıma. Uyumuşum. Tarsus mağarasındaki ESHABUL KEYF denli.

Bir düş gördüm uykumda. Gürül gürül bir ırmak, türül türül tüten (kokan) çam kokuları. Yeşil yeşil tepeler, Toroslardan geçer gibi. Ve bir horultu. Bir, bir daha. Hiç kesilmiyor arkası. Tuğla yüklü kamyonlar, Tuğlanın üstündeyim baktım. Sordum şoföre: Nereye kardeş? “H köyüne,, Birde baktım köyde olmuşuz. Düş bu dedikya. Kızılca kıyamet, harıl harıl çalışıyor insanlar. Eli böğründe dalmışım. Bir dede gördüm beli kuşaklı. Durmadan bağırıyor. Kürsüde politikacı misali. “Ülen ne durursunuz, ihi (işte) kaymon boşaltiverin bakayın,, ve boşaldı tuğlalar. Bir nine gördüm üç beşini beline dolamış. Osmanlıca bir ses: “Ne durun ülen Durmuş, yarın sen de okuyacan burada. Ali emmine şu dört köşe daş gibi şeyden versana,,

Bir düş gördüm, Kıpırmızı bir çatı, nur gibi bir duvar. Cıvı cıvı sesler. Yine herozlar öttü, köpekler havladı, eşekler anırdı. Bir ses duydum çın çın ve yansiyordu bozkırın yeşil tepelerinden:: Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak! ve arkasından bir sabah duası: Türküm, doğruyum, çalışkanım. Bir genç gördüm eli kitaplı, öyle sarılmışki kitabına, ölüme çare arıyan Lokman Hekim gibi. Sordum o'na adın ne? ve dedi: adım öğretmen, soyadım UYGARLIK. "Uyandırıldım yüz yıllık uykumdan., sen uyurken geçtim eşikten.

Bir hoş oldu yüreğim serin serin. Korkudan uçan serçe gibi silkinip hafifledim. Ne çare ki sabah vardiyasına çağıran uygarlık hamurunun fabrika düdüğü bozdu düşümü.

HALKEVLERİ GENEL BAŞKANINDAN TAŞPINAR'A

Taşpınar dergisinin on nüshasını aldık. Taşpınar'ı tekrar elimizde görmek bizi son derecede sevindirmiştir. Eski halkevlerimizin yayınları arasında özel bir mevki olan Taşpınar, Atatürk ilkelerine ve milli kültüre önemli hizmetler etmiştir. Onun devamı olan yeni derginizinde o kadar ve daha çok faydalı ve verimli olacağına inanıyorum.

Bugüne kadar açılmış olan Halkevlerimizin tam bir listesini size gönderiyorum. Taşpınarı bütün Halkevlerine göndermekle hem Halkevli arkadaşlarınızı sevin direceksiniz hem de onlara güzel bir örnek olacaksınız.

GENEL BAŞKAN
Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu

Tarih Araştırmaları

Afyon'da Mevlânâ Celâlettin Rûmî Ve Mevlevilik

Süleyman GÖNÇER

Emekli Müze Müdürü

Devir; Selçuk Devletinin Anadolu'da ilim, san'at ve refah yönünden en yüksek çağı olan Birinci Sultan Alâeddin Keykubat devri...

Sultan Alâeddin tahta çıkar çıkmaz memleket kalelerinin onarılmasını ümerasına emretmişti. Bu meyanda Lalası ve Mimar Bedreddin Gühertaş'ı dizdarlıkla (Kale muhafızı) Afyon Kalesine gönderdi. Kale onarıldıktan başka yukarı kalede bir mescit, bir saray ve bir de Olucak semtinde medrese yapıldı. Bu yapıların açılış törenlerine davetli nâip-ler, emirler ve bilginler arasında Mevlânâ Celâleddin Rûmî de bulunduğu anlaşılıyor. Mevlânâ Celâleddin Rûmî bu törenlere aittir yedi yaşlarında oğulları Behaeddin Veled ile Alâeddin Çelebileride getirmiştir.

Törenler sırasında Dizdar Bedreddin Gühertaş hazır toplanılmış iken çocukların sünnet düğünlerinin de yapılivermesini rica etti Mevlânâ; annelerinin canı sıkılır, gücenir diye itizar etti ise de O'na münasip bir şey söyleriz diye kabul etmediler. Düğün kuruldu,

Esasen açılış törenleri için Kale baştan başa nefis kumaşlar ve silahlarla gelin gibi süslenmiş bulunuyordu. Sultan Alâeddin de bu düğünde hazır bulundular. Öyle bir düğün dernek kuruldu ki sormayın.

Bu vak'a Bahaeddin Sultan Veled'in yedi yaşında iken olması ve doğumunun Lârende'de Hicri 623 (Milâdi 1225) de olduğuna göre Kale, mescit saray ve medrese (Hisar ardı medresesi) ile sünnet düğünü Hicri 630, Milâdi 1232 tarihine rastlar.

Ne mutlu bir düğün ki; Karahisar o günden itibaren (Devletin Karahisarı - Karahisarı Devle) adını aldı.

Afyon Kalesinin Birinci Sultan Alâeddin tarafından tamir ettirildiğine ait kitabe Osmanlı devrinde kapı üzerinden yan tarafa alınmıştır. Öyle sanıyordum ki, bu kitabenin diğer bir yarısı kaybolmuştur. Tarih ve Mimar isimleri bu parçada olmalıdır.

Hisar ardı "Alâeddin" medresesinin açılışında da Sultanülülema'nın genç çömezi ve oğlu Mevlânâ Celâleddin Rûmî teberrüken ilk dersi verdiğine de hiç şüphe yoktur.

Bu Mutlu olay ile Mevlânâ Celâleddin'in oğulları için Karahisarı Devle adeta ikinci bir vatan oldu ..

Ne yazık ki Selçuk devrinin bu mes'ut günleri çabuk bozuldu. İkinci Gıyaseddin Keyhusrev Moğollara yenilerek İlhanîlerin devlet işlerine ve idaresine burunlarını sokmalarına yol açtı. İdare gittikçe güçleşti.

Karahisarı devle hassı olan ve devletin başına getirilen Fahreddin Ali bin el - Hüseyin yâni Sahib Ata'nın bütün gayretlerine rağmen Moğolların işlere karışması önlenemedi. Bundan ve toplanan vergilerin ağırlığından üzülen Türkmenlerin bir kısmı Karaman oğlu Mehmet Bey'in Şehzade Siyavüş'ü bulup tahta çıkarmak için ayaklanması ile büyük bir fetret devri geldi çattı. Selçuknâme yazarlarının tâbiri ile Cimri diye anılan bu vak'ada büyük rol oynadı. Sahib'ın oğulları Cimri kuvvetlerine mağlûp oldu ise de Kaleye kaçırdıkları devlet hazinelerini, kaleyi şiddetle koruyarak kaptırmadılar. Bu olaylardan söz edişimin sebebi şudur:

İlhan nezdine Sultanla birlikte gitmiş olan Sahib Ata Fahreddin Ali bu felaketleri öğrenince Moğollardan ve işgal görmemiş doğu ülkelerinden kuvvet toplayarak Konyayı Karamanlıların elinden aldı Karaman oğlu Mehmet Bey öldürüldü, Cimri—Şehzade Siyavüş—Emirdağı taraflarına kaçtı. Sahib Ataya bütün kuvvetleri ile katılan ve o günlerde Malatya taraflarında dolaşan Germiyan Kabilesi Konya'da büyük bir hüsnü kabul gördü. İşte bu günlerde Mevlâna'nın torunu ve Bahaeddin Sultan Veled'in kızı Mutahare Âbide hanım da gelinlik çağında olduğundan Germiyan Beylerinden Savcı Bey'in oğlu Mübarezeddin Umar Beyle evlendirildi. Dügün Hicri 675 Miladi 1276 yılında yapıldı.

Bir sene sonra Cimri'nin tenkili yine Afyonun Emirdağ Bolvadin arasındaki Yedi Kapı Mevkiinde oldu. Germiyanlılar Burda da başarılı işler gördüler Şehzade Siyavüş'ü yakaladılar. Bu başarılarının karşılığı Uç'a tâyin edildiler. Germiyan kabilesi böylece Kütahya'ya yerleştiler. Tabii ki Mevlana'nın torunu Mutahhare de beraber Kütahya'da Mutahare sultandağ Hızır, Burhaneddin İlyas, ve Yakub adlarında üç oğlan çocukları oldu, Bu sihriyetten istifade eden Mevlana'nın çocukları Afyonda ilk mevlevi zaviyesini kurdular. Mevlana'nın oğlu Bahaeddin Sultan Velet babasının açtığı çıkışı bir tarikat haline getirmeye çalıştı.

Bu arada Afyon'u - Karahisarı devle'yi - ve Kütahya'da damadını ve kızını ziyaret etti Kütahya'da iki aydan fazla kaldığı ve iyi günler yaşadığı Kütahya'yı öven koşmasından anlaşılıyor. Bu tarihlerde Umur Bey Kütahya'da Vacidiyye Medresesini yaptırmıştır. Hicri 714, Miladi 1214 tarihli Kitabe Medrese (Şimdi Müze) kapısı üzerindedir.

Bu tarihten biraz sonra Umur bey ölmüş, yerine büyük oğlu Yakub bey geçmiştir. Yakub bey İlhanî uygarlığını kabul etmiyerek Egemenliğini ilân etti. Aynı zamanda Karahisarı Devlede de Sahib Ata'nın torunu Ahmet Bey de egemenliğini kazandı. Bu sıralarda Mevlâna'nın torunu ve Mutahhare Sultanın kardeşi Ulu ArifÇelebi Mevleviliği yaymak amacı ile Karahisar'da Ahmet Beyi ve Denizli'de İnanç beyi, Kutahya'da Yakup Beyi ziyaret ederek buralarda birer Mevlevi zaviyeleri kuruldu.

Devamı var

Ülkü Yolcusuna

Halk evlerinde ödev alan ülkücü gençlere ithaf ediyorum.

Yürü yolcu, geç kalmal gün geceyi kovuyor!
Yürül ülkü ufkundan, bak! güneşler doğuyor..
Yürül nura, ışığa, gökte dolunaya'dek,
Yürül yolun açıktır, tâ (Kızılelma 'ya) dek.
Yürül gece ışığı sana güneş olamaz.
Dağ deviren gücüne (Herkül) de eş olamaz.
Yürül sana yakışan medeniyet süsüdür,
Elindeki hür bayrak (Atatürk) ülküsüdür..
Yürül yine Bozkurt'un dile gelsin şanlı,
Yüksele nurdan taç olsun göğün kehkeşanları.
Yeni bir (Ergenekon) yapmak lâzımsa eğer;
Yürül biraz kulakver, (Göktürk Tanrısı) ne der:
Nasıl güne âşıkça bahçede ayçiçeği
Sende ilme gönül ver anla artık gerçeği!
Nasıl çürük otları hep sökerse fırtına,
Sende tembelliği at, geriliğin sırtına!
Nasıl güneş doğarken ufkun güterse yüzü,
Sende karanlığı kov, bekle gelen gündüz!
Millî iman atıyla Türk'ün mirâcına çık,
Ülkü peygamberi ol, dök içini apaçık!
İssız yaylalara sor, varanı gönül yarası!
Dinle dertli (Meriç) i, dinle coşkun (Aras) ıl.
Fethettiğin göklerde yükselt zafer tākını..
Kanatların duyursun kültür işti yakını..
Yürül sana, Göktürk'ün demir kolu desinler..
Desinler ki sen iman ve fazilet genci'sin,
Alın gökten yukarı bir (Atatürk genci) sin..

Mahir TÜRKKAN

İlköğretim Haftası

İHSAN BAŞOL
27 Ağustos İlkokulu Müdürü

Taşınar'ın baskıda olduğu günlerde İlköğretim haftasında kutlanmaktaydı. Geniş ölçüde eğitim derneği olan halkevinin İlköğretim haftasına katılması normal bir durumdur. Halka hizmet amacından başka şey düşünmiyen halkevinin, eğitim alanında da halkımıza ve resmi müesseselere yardım hususunda imkânlarını kullanmaktan hiç bir zaman geri kalmıyacağını ifade etmek yerinde olur.

Cumhuriyet rejiminin başından beri ilköğretimin gerçekleşmesi için önemli çabalar harcamışızdır. Fakat bütün bu çabalarımıza rağmen ve Cumhuriyetin 40. yılında nüfusumuzun % 60 halâ ilköğretimden mahrumdur. Biz az gelişmiş bir ülke olmaktan kurtulmanın yolunu ilköğretimde aramak durumundayız. Buna karar verdikten sonra, ilköğretimin bütün yurttaşlara deageli bir fayda sağlaması üzerinde durulmalıdır. İlk plânda, bütün çocuklarımızın kendi yeteneklerine, toplumumuzun ihtiyaçlarına, kendi çevrelerinin toplumsal, ekonomik durumlarını değerlendirebilecek bir sistem ve fırsat eşitliği içinde yetiştirilmeleri gerekmektedir.

Bu ilkelere uygun olarak ilköğretimden geçen çocuklarımızın sayısı %100 olduğu zaman ulusumuz çağdaş uygarlığa erişmenin saadetini duyacaktır. İnönü'nün dediği gibi: «Hür yurttaşlığın bütün faziletlerini, özel ve resmi ulus hayatında göstermek, bilinçli ve bağımsız bir ulus olarak içerden ve dışardan çıkacak bütün fırtanalara imanla göğüs görmek mümkün olacaktır. Yoksa orta çağ idaresi bütün şekilleri ile devam edecektir.»

Kırk yıldan beri gösterilen çabalar arasında: Yeni harflerin kabulünü, köy enstitülerini ve devrim hükümetinin on yıllık ilköğretim programını göstermek mümkündür. Bugün için ilköğretimin başarılı olmasının öğretmenin maddi ve manevi yönlerden tatmin edilmesine bağlı görmekteyiz. Bilhassa toplumumuzun yüzde seksenini meydana getiren köylerde, başarılı bir ilköğretimin uygulanmasında öğretmene yeni haklar tanımak; toplumun ekonomik, toplumsal durumuna etkili olacak bir lider olarak yetiştirmek zaruriyeti vardır. İlköğretim davamızın insan olmak, ulus olmak davası olduğuna inananların bu davada elbirliği ile halkımızı uyarması, resmi makamlara yardımcı olması ilköğretimin gerçekleşmesinde önemli bir merhale olacaktır.

Çalışmak ve Çalışmayı Sevmek

İSMET DENİZ (TUNÇ)
Türkçe Öğretmeni

Önce çalışmanın sözlük anlamını vereyim: Çalışmak, bir işi meydana getirmek için, zahmete katlanmaktır. İşte bu zahmet sözü insanın gözünü mü korkutuyor dersiniz? Zevkli çalışmak mümkün değil mi?

Shelley: «Ruh, zevkini fiilde bulur» diyor. Camcı iş başında ne yapıyor? Kızgın hamurdan bir parça alıyor ve ona faydalı şekil veriyor. Madenci ne yapıyor? Kömür gibi demir gibi faydalı bir maddeyi yerinde koparıyor ve onları kudret, hararet ve alet haline koyacak insanlara veriyor. Çiftçi ne iş görüyor?

Toprağı sürüp tohum atılacak hale koyuyor; sonra tohumu filizlenebileceği yere kadar getiriyor. Romancı ne yapıyor? Gözlemleri ile insana ait maddeleri toplayıp hikâye haline koyuyor. Camcının yaptığı gibi o da bu şekilsiz hamurdan bir sanat eseri çıkartıyor. Öğrenci ne yapıyor? Kendinden önce elde edilmiş bilgileri alarak fikrini düzenleyip kendisini yetiştiriyor. Her çalışmada madde, bir evvelkine göre daha iyi düzenlenir. Bu da insanı ferahlatır, çalışma gücünü artırır.

Çalışmayı bir külfet, zor bir iş olarak değil, en büyük bir zevk ve eğlence olarak kabul etmeliyiz. Tanrı: «Çalışanlar için ne güzel nimetler, ne mükemmel mükâfatlar vardır.» «Çalışan ne için çalıştıysa, onun karşılığını bulur» buyurmuştur.

Hazreti Muhammed de: Sen ebediyyen yaşıyacakmış gibi dünya için ve yarın ölecekmiş gibi ahret için çalış «Öyle günahlar vardırki; namazla' oruçla, hacca gitmekle değil, ancak evlât ve ayalinin nafakası için çalışırken çekilen sıkıntılarla af olunur» demekle çalışmanın en büyük ibadet ve en hayati bir şey olduğuna işaret ediyor.

Sihhati gücü kuvveti yerinde olan bir insanın çalışmayıp, şunun bunun sırtından geçinmesi insanlık şerefine sığmaz.

Çalışmak, vicdanı mesut ve sahibini bahtiyar eder. Bir milletin olgunluğu yetiştirdiği insanların çalışkanlığı, feragati ve bilgisiyle ölçülür. Seve seve ve zevkle çalıştığımız zaman kendimizi kendimize, birbirimize ve Tanrımıza bağ-

lamış oluruz. Böyle çalışmalar semereli, faydalı ve başarılı olur.

Medeniyet seviyesi bizden kat kat üstün olan milletlerde çalışma mefhumu tam manasiyle kavranılmış olmalı ki biz dünyayı tanımadan onlar fezaı tanımak için aya gidiyorlar,

Onlar biz gibi yatıp uyumakla değil, çalışmalarında konu değiştirmekle kendilerini dinlendiriyorlar. Zaman ölçüsü onlar için o kadar kıymetli ki boş geçen her dakika ölü zaman şeklinde adiandırılıyor. Medeni milletler, çalışmanın bir zevk ve eğlence olduğunu biliyor.

Edison: «Bir tek gün çalışmadım, çünkü yaptığım bütün iş bir eğlence idi diyor.» Çalışma eğlenceli olduğundan zevkli olur.

Hayatta ilerlemenin, başarının sırrı çalışmaya zevk katarak değer vermektir.

Atatürk Diyor ki

Türk demek dil demektir. Milliyetin çok bariz vasıflarından birisi dildir. Türk milletindenim diyen insanlar her şeyden evvel ve mutlaka türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk harsına, camiasına, mensubiyetini iddia ederse buna inanmak doğru olmaz.

*
**

Arkadaşlar, bizim, âhenkli, zengin dilimiz yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Asırlardanberi kafalarımızı demir çerçeve içinde bulunduran, anlaşılmayan ve anlamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak ve bu lüzumu anlamak mecburiyetindeyiz.

*
**

Dil devriminin amacı Türk dilinin kısırlaştırılması değil genişletilmesidir.

Başka dillerdeki her bir söz için en az bir kelime bulmalı.

Karatahtadan Televizyona

EĞİTİM ARAÇLARI

Yusuf ÇAĞMAN

Lise Md. Muavini

Göze ve Kulağa hitabeden araçların kullanılması yeni ve özel bir eğitim öğretim şekli değildir. Geçmişte ilk insanların mağara duvarlarındaki resimlerine kadar gitmektedir.

Göz ve Kulak ötedenberi öğrenme ve yaşamada en önemli iki organımız olmuştur. Bildiğimiz Karatahta, Tablo, Grafik duvar haritası, maket ve modeller, tetkik gezileri, Endüstrinin ilerlemesiyle de Gramofon, Radyo, Projeksiyon, Film ve Televizyon gibi birçok aracın hepside göze-kulağa hitabeden Eğitim-Öğretim araçlarıdır.

Şimdiki hayatımızda, zamanın kıymetlendiği ve öğrenilecek şeylerin muazzam miktarlarda arttığı bu devirde, karatahtadan Televizyona kadar bütün eğitim araçları geliş güzel kullanılan şeyler olmaktan çıkmıştır.

Her öğretmen bunları en verimli şekilde kullanırsa faydalı olur.

Eğitim-Öğretim sistemlerini inceliyecek olursak; Daha eski devirlerde, Eski Türk, Mısır, Yunan ve Roma çağlarındanberi Resim tasvirleri kullanıla gelmiştir. Mesalâ Çiçero ve Seneca gibi bilginler göze hitabeden şekillerin öğretimde kullanılmasını ta o zamanlarda bile uygun bulmuşlardır.

Guatilian ve Saint jerome gibi bilginler alfabeyi bloklar vasıtasıyla öğretmekle mücessem maddelerin değerini teslim ettiler. Bunlardan sonra Mariorerler, (Kuklalar) makeddes ailenin, azizlerin rollerini oynadılar.

Orta çağlar süresince kilise renkle camdan pencereler, şamdanlar, ziller, rapor ve tesbihler gibi göze hitabeden tebihleri dini derslerin öğretilmesinde kullandılar. Eğitim müessesesi daha ziyade dikte ve ezbere dayanırdı.

İlk olarak Hollandalı bir bilgin olan (Erasmus-1446-1536) ezber ciliğe karşı cephe alarak, çocukla ın eşya ve hayvanları tanınması, resim ve obje oyunlarının lüzumunu savunmuştur.

Bundan sonra (Comenius) isimli bilgin ilk resimli ders kitabını (Orbis-Pictureus)u yayınlıyarak bin inkılâp yapmıştır.

Hatta (Comenius) nadir olan, evlerde kolaylıkla görülemeyen araçların ders için okullarda muhafaza edilmesini de tavsiye etmiştir. Bu fikri bugünkü telakkilere bile uymaktadır. (Müze-Eğitim araçları...)

Daha sonraları J.J. Russo gibi mütefekkirler, Pestalotzi gibi tatbikatçılar köyükörüne ezberciliğe karşı realist eğitimin savunmasını yapmışlardır

Esas görme duyusu Rönsansla beraber gelişmeye başlamış, harflerin ve kağıdın bulunmasıyla yayılmıştır.

Çocuk için tabii bir muhit üzerinde madde öğretiminin ısrar etmekle, öğretimde görme-duyu metodunu kabul ettirmişlerdir. Daha sonraları okul tetkik gezileri, Tabiat incelemeleri v. s. ortaya çıkmıştır.

Bizde de eski okul ve medreselerimizde o zaman aynı koyu ezbercilik vardı. Mesala Saat bahsinde, saat, dakika, saniye ezbere öğretilirdi. Halbuki bir saat üzerinde 10 dakikalık tatbiki izahat daha kolay ve verimli olur.

Göz ve Kulak yoluyla eğitim, modern baskılı ve renkli resimler fotoğraf, sinema, Radyo ve Televizyon gibi hayret verici teknik başarılarla öğrenci ve yetişkinlere lüzumlu birçok bilgileri daha çabuk kazandırmaktadır.

Afyon yöresinde kullanılan Kelimeler

Tayyar Ataman

Lise Edebiyat Öğretmeni

26- Eylül dil bayramı... Yıllar yılı kutladıktan sonra unuttuğumuz, daha doğrusu unutturulan bayram .. dil bayramı lazım mı idi ? Şüphesiz ... Dili uzun müddet çeşitli inançların etkisi ile benliğinden nerde ise uzaklaştıranlara karşı Cumhuriyetin tepkisi bu millî tarih gibi bir araştırma, öze dönme isteğinin ortaya konuşudur. Cumhuriyetten evvel bu yolda Kaşgarlı Mahmut, Ali şirneva i, Vami Mehmet Efendi, Karaman oğlu Mehmet bey gibi türkçüleri, bunların izlerini, tek çalışmalarına millet şuuru halinde getirmeye çalışan Ziya Gökalp saygı ile anmak gerekir. Bu şuuru Dil kurumu müessesesi olarak ifade ediyor. Dil millet varlığında ihmal edilemeyen, inkar edilemeyen bir faktördür. Atatürk Türk Dil Kurumunu önemiyle oranlı olarak işlemek, millî varlığı Dil yoluyla da geliştirmek amacı ile kurmuştur. Onun bütün devrimlerinde gizli, açık karşı olanlar Dil kurumuna da çatmayı hatta onu kaldırmayı denediler. Fakat Oda Atatürk'ün diğer devrimleri gibi Ulusunun malı olmuştur. Kervan bütün engellere rağmen yürüyor.

Öğretmen olarak derslerimde öğrencilerimle yeri geldikçe dile hizmet konularında yaptığım konuşmalar onlarda heyecan yaratıyordu. Halk ağzında kullanılıp yazılı Türkçeye geçmemiş sözcükleri toplamaları, bunların Türkçe sözlüğüümüzün genişletme yönünden önemi anlatıldıkça onların bu yönde çalışma arzuları çoğaldı. Senelerce bu yolda kendi ölçülerinde dile hizmet için çabılır bu öğrenciler topladıkları sözcükleri burada yayınlamakla en az benden onlar kadar heyecan duymaktayım. Aşağıya koyduğumuz bu sözcükler bir tanesinin bile büyük Türk sözlüğünde yer alması bize çalışmamızda kuvvet verecek bu milli davaya bir taş taşınmış olmakla öğünceğiz.

Afyon yöresinde kullanılan bu sözcükleri ve deyimleri toplayıp getiren öğrencilerime, burada Dil davasına katılmış gençler olduğu için teşekkür ederim.

A

Aba: Abı, Büyük kız kardeş,

Yarın Abamla çarşıya gitcez

154 Özer İnce

Abu: Vay «Hayret bildirir, ünlem»

Abu anam ben ne yapayım

1698 Hayri Öztuncer

Akağa: Bir kızın sevgilisi

1336 Hayriye Sandıkcı

Anneç: Karşı taraf «Yakın ve uzak için kullanılır»

İşe bak orda, şu evin annesinde

510 Zinet Şenel

Apalamak: Emeklemek, küçük çocuğun yürüme başlağıcına hazırlık hareketi eller ve ayaklar ile yapılan yürüme. Oğlun daha apalamıyor mu?

464 Nihat Yetere

Aykır: Git, koş

hemen şurdan bakkala kadar aykır

1698 Hayri Öztuncer

B

Bacakaşı: Ocaklı odalarda ocak boşluğunun üstündeki duvarda tah-tadan, alçıdan yapılan kent, çıkıntı. Üzerine ufak tefek eşya konulur.

273 G. Günev

Balkoynamak: Şimşek. çakması Pek çok balkoynuyor; Allah kazadan saklasın

1783 Abdullah Baykurt

Bu gün çok balk oynuyor, her halde yağmur yağacak

1255 N Bayat

Bebe: Çocuk «bebek yaşıda olanlar değil yedi ilâ on iki yaş An-kara delaylarında kullanılır.

155 Suna Şekerli

Beket: Kapa, Kilit

Kapıyı beket

2068 Fiğen Erengil

Beleğ: Meme, İnsan memesi
Gız beleğin ne koca - bizemi gelen doğruca N. Müftüoğlu

Bicik: Meme «Hayvan memesi»
Köpeğin bicigi yerde sürünüyor. Koltuğumun altında kedi bicigi çıktı
Bidibidi: Küçük köpek. Onları çağırmak içinde söylenir.
Şu bizim bidibidiye bir az ekmek parçası ve eyim. N. Müftüoğlu
Bitirim: Modern: güzel «Argo»

O kız bitirim.

2088 Figen Erengil

Biyo: Bu defa bir dakika «bir yoldan kısaltılmış olacak»

Bana bakarmısın biyo

510 Zinet Şenel

Boduc: Topraktan yapılan su kapı, testiden küçük. Aynı biçimde yapılır. Silifke dolaylarında Bocut olark söylenir. Boducu doldurda gel
1638 Fuat Urak

Aman suya giderken buducu kırma. 2130 Tevfik Degirmenci

Börtmek: Az pişmek. Meca: Güneşte terleyip kızarmak.

Börmüşün, neredeydin?

Böttürmek: Bir işi baştan savma yapmak

Şu köylünün pantulu (pantalanu) böttürüve. (Çabuk iyisine kö-
bakmadan dik.)

Buzak: Buzda oturularak kaymak için kullanılan araç, kızığın bir
çeşidi Nevzat Müftüoğlu

Bücek: Köşe.

Duman çıkacak yer bulamayınca büçeye doldu 1707 O. Şahin

Büçük: Bir odanın, bir ahırın az kullanılan köşesi, bir cuvalın di-
bindeki dikişli köşe.

Sehetimi: (Saatimi) düşürmüşüm köşe bucağa bakın. Çuvalın büçü-
günü iyiçe silk, sıçana yedirirsin.

C

Camız: Erkek Manda (dişisi dombey, yavrusu malak)

Camızları gağniya koşma zelveleri kırdırırsın.

Canfır - Canfur: İyi cins beyaz patiska.

İki metre canfır için sekiz lira verdi 1336 Huriye Sandıkcı

Annem canfurdan bohca dikti

510 Zinet Şenel

Canından yanasica: Kötü Dua birinin başına felaket gelmesi dileği
(Kaynana ağzından) Canından yanasica daha çeşme başından gelmedi

281 Önder İler

ZAFER HAFTASI VE OLAYLARI

H. Şen Şatımoğlu
Halkevi Bşk

M. Saddetin Aygen
Turizm De. Bşk.

Afyon'un ekonomik, kültürel, toplumsal kalkınmasında önemli ge-
lişmeler sağlayacak olan Zafer Haftalarının ikincisi de başarılı olarak
sona ermiş bulunuyor. İlerdeki çalışmalarımıza bu yönde bir kaynak
olması amacıyla haftanın değerlendirmesini yapmayı faydalı bulduk.
Özellikle Zafer Haftası çalışmaları halkevinin ve turizm dergisinin te-
mamen ilgisi içinde bulunmaktadır. Bu yüzden de Zafer Haftası ça-
malarının sonucunu Taşpınar'da değerlendirmek kaçınılmaz bir görev
olmuştur.

* * *

Zafer Haftası 26 Ağustos günü saat 05.30 da, Kocatepe'de yapı-
lan askeri törenle başlamıştır. Ancak, bu yıl saat 18.00, de Şehir
Stadyumunda yapılan bir festivale Zafer Haftası, Vali Şevket Güres
tarafından açılmıştır. Zafer festivali ilk defa yapılmış olduğu halde
başarılı olmuştur. Festivalde Tarihi Mehter, Bando, Bursa kılıç-kalkan,
mahalli folklor ekipleri, Sporcular, esnaf birlikleri katılmış; Paris Buz
revüsü ile tiyatro ekibi yetişememişlerdir. Festivalde mahalli folklor
ekiplerinin gösterilerinden sonra Mehterin tarihi havaları festivale ka-
tılan beş binin üstündeki insanı coşturmuş, Bursa kılıç-kalkan ekibi-
nin sebep olduğu heyecan dalgası ile halk stadyumla hükümet önü-
arasında ordu bulvarını doldurulmuş, bu sevinç ve heyecan kısa za-
manda şehre yayılmıştır.

* * *

Mahalli folklor ekipleri arasında yine Stadyumda yapılan folklor

yarışmaları baştan sona heyecan içinde devam etmiştir. Yarışmalarda göze batan ilk yön yarışmalara katılan bütün ekiplerin hazırlıklı gelmiş olmalarıydı. Bu husus o kadar açıktı ki herkes bu yıl ki ekiplerle geçen yıl yarışmaya katılan ekipler arasında bir yakınlık kuramıyordu. Ekiplerin figür-hareket ve kıyafet konusunda büyük ilerleme gösterdikleri apaçık ortadaydı ve ilerisi için daha çok umud veriyordu.

Yarışmalar için, yarışmaların ciddi ve hakça yürütülmesi için akla gelen hazırlıklarda yapılmış bulunuyordu. Yapılan hazırlıkların başında yarışmalar için hazırlanmış yönetmelik vardı ve ekiplerin puvanlanması konusunda yönetmelikte oldukça sağlam hükümler bulunuyordu. Yönetmelik daha iyi hale getirilir ve ciddi yürütülürse yarışmalar daha üstün seviyede cereyan edecektir.

Yarışmalarda ekiplerin puvanlanması jüri tarafından yapılmıştır. Jüride: Vali muavini Durmuş Erkal (Başkan) Halkevi başkanı H.Şen Şaşımoğlu, Turizm derneği başkanı Dr. M. Sadettin Aygen, musiki derneği başkanı Cemal Altıniğne, DDY. Sendikası başkanı Sami Öznur, Tapu sicil muhafızı Şefik Bakıoğlu, Öğretmen Oğuz Güner bulunuyordu. Üyelerin hepside folklerden anlıyan tarafsız kişilerdi.

Yarışmaların bitiminde derece alanlar açıklandığında bazı ekiplerde üzüntü hakim oldu. Bu üzüntünün sebebi ekiplerin yarışmaya iyi hazırlanmış oldukları halde derece alamamalarıydı. Derece alamayan ekiplerin hatırdan çıkardıkları iki noktanın önemi olduğuna inanıyoruz: Birincisi diğer ekiplerde en az kendileri kadar hazırlanmış olabilmeleridir. İkinci müzik takımlarının folklore uygun olmaması idi. Yarışmanın sonunda bazı ekipler puvanlanmanın hakça yapıldığı söylemekten çekinmemişlerdir.

Puvanlama: Figür ve hareket 100, müzik 50 kıyafet 50 üzerinden yapılmıştır. Bir ekip için tam puvan 1400 dür. Bunun 700 ü figür ve hareket 350 si müzik, 350 si de kıyafettir, Buna göre yarışmaya katılan ekipler ve puvan durumları şöyledir:

Ekip	Figür—hareket	Müzik	Kıyafet	Toplam
Afyon	560	325	295	1180

Bolvadin	445	230	210	885
Çay	585	220	285	1090
Dazkırı	650	260	300	1210
Dinar	520	255	300	1075
Dinar—incesu	630	195	295	1120
Emirdağı	525	215	325	1065
Sandıklı	615	255	290	1160
Sultandağı	450	235	300	985
Şuhut	500	185	290	975

Bu tablodan ekiplerin puvan kaybının nerelerden meydana geldiği açıkça anlaşılmaktadır. Mahalli folklor ekiplerimizin noksanlıklarını bu tablodan tesbit ederek Afyon folklorüne gereken hizmeti yapmaya daha ciddi çalışmaları gereği kendini hissettirmektedir. İkinci folklor yarışmalarına katılan ekiplerin heyecanını gördükten sonra bizim bu alandaki kazancımız artmıştır.

* * *

İkinci zafer haftasının en başarılı yönlerinin başında elişleri sergi si yer almaktadır. Sergiye: Dazkırı, Emirdağ, ve Sandıklı halıları ile katılmıştır. Afyon'dan NAM Nazif Baykent— Mahmut Dönerkaya yangın söndürme cihazları sanayide kullanılan parçalar civalı lâmbalar. HEDEF Gemal Şensoy torna mamülleri Arif Demirbilek karyola yapımı ve galvaniz imali İhsan köse Halil İbrahim Savruk Muharrem Lâfçı, A.B manas Ömer Dişbudak, Fehmi Özkılınç, Mahmut Danaoğlu Ömer Özçalışan kendi imalatları olan Bıçak araba Buharlı otomobil mobilya keçe çeşitleri ile katılmışlardır. Önümüzdeki yıl da Zafer Fuarının temeli olacak olan bu sergiyi aldığımız bilgilere göre yermibinin üstünde nisan görmüş ve beğenmiştir. Önümüzdeki yıl sergi daha geniş çapta daha iyi sonuçlu olacaktır.

* * *

Törenler Zafer haftasını yurdumuzun çâşitli illerinde yapılan festivallerden ayıran önemli bir özelliktir. Büyük zaferimizin 41. yılında Kocatepe'de, Afyon'da Anıtkaya'da (Eğret'te), Dumlupınar Zafer tepede yapılan törenler eşine raslanmamış heyecan ve olgunlukta ceryan etmiştir. Bunda, başta Batı menzil komutanı general İlhami Barut ile Albay Hayri Dumlu olmak üzere törenlerde görev alan subay ve asubaylarımızın rolü büyük olmuştur. Bütün illerden gelen temsilciler törenlerin mükemmelliğini hayranlıkla ifade etmişlerdir, Askeri törenler Zafer haftasına ayrı bir önem kazandırmaktadır.

* * *

Haftanın kültür ve Sanat yönünde iyi hazırlanmıştır. Site tiyatrosunun sözleşmeye uymamasından başka aksıyan bir yön olmamış, her gün devamlı kültürel toplantılar yapılmıştır Paris buz revüsü şehre ve toplumsal hayata geniş ölçüde faydalı olmuş halkın yüksek ilgisini üzerine çekmiştir 27 Ağustos kurtuluş ve 30 Ağustos Zafer Baloları her zamankinden daha neşeli geçmiştir.

Zafer haftası turizm yönünden de umulanın üstünde bir hamle meydana getirmiştir. Bu hususta müzenin resmi kayıtları bize açık bir fikir verebilecek durumdadır. 15 Ağustos—30 Ağustos tarihleri arasında ziyaretçi adedi Zafer haftası tertiplenmeden önce 161 kişi iken bu rakam Zafer haftasının tertiplenmesinden sonra 477 ulaşmıştır. Bu küçümsenmeyecek bir rakamdır, Bu artışı otellere, lokantalara ve diğer ticaret kurumlarına uygularsak ne ölçüce kazançlı olduğumuzken diliginden ortaya çıkaçaktır. Kaldı ki müze herkesin ziyaret edeceği zorunlu bir yer değildir.

Sonuç olarak deyebiliriz ki: Zafer haftası çevre halkının ilgisini görmüş ve yerleşmiştir. Bundan böyle gelişerek devam edeceğine hiç kimsenin şüphesi kalmamıştır. Yapılacak iş üçüncü zafer haftasının hazırlığına çok daha erken başlamak ve hazırlıklarda komite toplantıları yerine verimli iş bölümlerine yönelmektir.

PARİS BUZ REVÜSÜ AFYONDA

Sevgi Ataman

Koçaman bir çadır mahallelinin sabırsız bakışları altında kabarıyor. Yükseliyordu. Hoca Nine'den çocuklara kadar herkes makaraları na bağladığı iplerle çadırı dört uzun direğin tepesine çıkarıveren aca yip kamyonu seyrediyordu. Alaça karanlıkta kamyonun işi bitti, çadır gece avına çıkan bir vahşi hayvan gibi ayağa kalktı. Rüzgarla şişip bezlerini oynâtmaya başladı.

Ertesi sabah çevresinde bir çok sirk arabaları peyda olmuş, sihirli eller tarafından etrafına çitler çakılmıştı. Hoca Nine titreyen parmak lariyle onları gösterip soruyordu:

—Bunlar ne bunlar

—Gavurlar Nine, Fransızlar.

İhtiyar kadın Zafer haftasında zafer anılarını tazelediği sırada gelen bu kafirleri (!) seyrederek torununa tekrar sordu.

—Ne gelmişler.

—Buz üstünde kayıyorlar halkı eğlendirmeye gelmişler.

Hoca Nine bu cevabı duymadı. Fränzaların gelişini kendine göre yorumlamaya çalıştı.

Bahçede sabah sefası yapan hanımların aklıda o gün temsillere başlayacak olan Fransız buz revüsündeydi. Anneler çadırın etrafında bayan artistlerin bulunup bulunmadığını araştırıyorlardı. Komşu hanımın kızı ise baş erkek artistin gözükmelerini bekliyordu. Ama görünürlerde arı gibi çalışan sirk işçilerinden başka kimse yoktu.

Öğlenin kızgınlığı, ikindi hep bu bekleyişle geçti saat altıya doğru işçileri çekildi, çadır yavaş yavaş dolmaya başladı. Sonra birden mahalle neşeli bir müzikle doluverdi. Revü başlamıştı. Fakat artistleri kimse görememişti. Tam yüzler asılırken büyük abla bahçe durvarlarının

üzerinde orkesrayı dinleyen mahalle halkına döndü.

—Bakın! diye bağırды. karanlık çehrele bir an aydınlandı, sonra yine karardı. Büyük abla artislerin gelişini değil, güzel bir parcanın başlayışını müjdelemişti. Borodine'in prens İgor'unun Polovestili dansları dalga dalga çadırdan taşıyordu. Büyük ablanın babası burnunu kıvırdı. oğlu başını önüne eyip içerdeki prenses Yaroslavna'ları düşünmeye başladı. Komşunun kızının hayalinde ise şimdiden açık saçık saçlı bir prens İgor belirivermişti. Kimseden cevap alamayan küçük abla bir daha ağzını açmadı. Eğlence sona ererken duyulan Sen Louis Bloz havanın durgunluğunu aldı. götürdü. Tonton teyze oturduğu yerden çiftetelli zannettiği bu parcaya tempo bile tutmaya başlamıştı:

O günden sonra Comepirima şarkısı ile sofraya oturmaya apaçık dansı ile kahvelerini içmeye başladılar. Artık artislerde arasına görü nür olmuş, komşunun kızında keyfi yerine gelmişti. Yalnız Hoca nine parmağını uzatıyor.

—Allah korusun, Manavreye geldi bunlar, bu vakit manavı çok olur diyordu. Ev halkı ona laf anlatmaktansa bu acayip yoruma gülümseyip geçiyorlardı ve bir akşam temsile gittiler.

Revü başlarken yükselen nagmelerle dans eden hanımlarla, şapka lı pastonlu beyleri seyrettiler. Polovtst'ili dansı ile uçuşan bülbülleri görüp Borodine'i bir defa daha sevdiler. Komşu kız prens İgor'a ben zeyen artisti dikkatle takip etti ve olagan üstü buldu, Bir ara ortalığı üç vuruşlu bir melodi kapladı, buzların üzeri mütemadiyen dönen çiftlerle doldu. İçeriye bir Viyana havası dolduruverdi. Baba Vals baş lar başlamaz çok gerilere gitmişti, İmperial Valsle dönenlere bakarken gençliğinin de döndüğünü zannediyor, gözlerinin önüne genç dinç hayali geliyordu. Birden kulaklarında bir sürü gürültü çınladı. Bir Tvvist başlamıştı. Birden kızdı isede sonra yatıştı. Gençler tempo tutuyorlardı.

—Tutun bakalım dedi. Yarın gençlik elden gittikten sonra bir Tvvist dinlerseniz benim gibi yüreğiniz yanar tutuşur.

Foscination birden başladı. Tvvist neşesine bu oyunda bir şeyler

eklemişti. Aptal kız numarası yapan adamın masaları sandalyeleri her devirinde tonton teyze:

—Hay uluk hay!

Diye bağırıyordu,

Bu neşeyi birden bire Puççini alıp götürdü ortaya madam Putterfly ile Amerikalı denizci çıktı Pistteki her dönüşlerinde Pinkerton zaval lı Putterfly'ı belinden tutuyor, kandırmaya çalışıyordu, sanki çadırın durgun havası bir Tarantelin ahenkli tef sesleri ile uçup gidiyordu, Şimdi beyaz örtülü başlar ince vücutlar sallanıyor hareketli eller tefleri havalanacakmış kadar çabuk sallıyordu.

Fransa paten şampiyonu bayan Tvviste başlayınca oğlan sıraya iyice yerleşti gözlerini şampiyonun kıvrak vücuduna dikti. Biraz sonra kom şunun kızı hayran, sarışın artisti seyrediyordu. Seyirciler sahne ışık larını dinleyip seyrederken tekrar hulyaya dalmışlardı. Annelerden biri diğerinin kulağına eğilmiş:

—Charlie Cgahlin Büyük artistti diyordu bu hulyada Dünya şampiyonunun çifte tellisiyle uçtu gitti.

Artık geçeleri kahvelerini içerlerken tonton teyze aptal kızını hatırlayıp gülüyor. baba gençliğinin valslerin, anne Charlie Chaplin'i düşünüyordu. Büyük abla Prens İgor'la, Buttarfly'ı her dinleyişinden kendini daha mesut hissediyordu. Komşu kız gözlerini artistlerin giyinme odası vazifesini gören arabaya dikiyor yalnız sarışın artisti düşünüyordu.

Bir gün koca çadır birden şiştiği gibi iniverdi. Revünün ayrılışı herkesin içine kaskatı göçüverdi. Son araba da köşede kaybolur ken arkasından bakanlar o an tarifsiz bir acı duydular. Artık her akşam Artistleri umutla beklemeyecekler orkesttirayı tekrar dinliye miyeceklerdi. Yalnız birkaç gün ComaBrima dillerde dolaşacak sonra unutulacaktı. Eylülle beraber her şey her hatıra kuruyacak Tonton tey zeler, babalar, anneler komşu kızlar yine bir eğlence için gelecek agustos kızgın güneşini bekliyeceklerdi.

Sadece bir kişi sevinyordu: Hoca Nine titreyen parmağı ile hayal hayal göünen son arabayı gösteriyor:

—Gittiler gördün mü ? diyordu. İstâm diyarında barınamazlar.

DİL BAYRAMI

Her yıldaha geniş ölçüde kutlanan 26 Eylül Dil Bayramı bu yıl daha geniş bir alanda kutlanmış olacaktır. Yurdumuzun 110 yerinde faaliyette bulunan halkevlerine dil bayramının kutlanmak için genelcer gönderilmiş, ayrıca Türk Dil Kurumu ile halk eğitim örgütü tarafından da halkevlerine bu konuda işbirliği saplanması yolunda yazılar gönderilmiştir.

Dil Bayramına yakın ilgi duyan Valimiz Şeyket Güres'in sayesinde halkevimizle ilimiz halk eğitim örgütünün birlikte çalışmaları sağlanarak Dil Bayramının kutlanması için iyi bir program hazırlanmıştır. Hazırlıkları halkevimiz tarafından yapılan Dil Bayramı programı üç bölüm olarak tertiplenmiştir.

Birinci bölümde Dil devriminin nedenleri, bu günkü dilimizin durumu (karşılaştırmalı) dil devrimine yönetilen tenkidler yer almaktadır. Bu bölüm halkevi başkanı Hüseyin Şen Şaşımoğlu tarafından anlatılacaktır.

İkinci bölümde Dil, Türk dilinin tarihi gelişimi ve sadeleşme akımları olup Türk Dil kurumunda da çalışmış olan Lisemizle yeni edebiyat öğretmeni Ayhan Yüksel tarafından ortaya konulacaktır.

Üçüncü bölümde dil devrimini benimsemiş sanatçılarımızın şiirleri yer almakta olup bu şiirler de İlköğretim müfettişleri Mehmet Öcal ve Ahmet Hamdi Aydın tarafından okunacaktır.

Bu programla Dil Bayramı şehrimizde ilk defa iyi bir şekilde kutlanmış olacaktır birinci Dil kurultayında dil kurumunun merkez dışındaki örgütü olarak kabul edilen halkevleri yeniden ulus hizmetine açılmanın ilk yılında bu hizmeti ile iki kardeş kurumun yine elele çalışmanın buluşma sırası sağlamış olmaktadır.

**Pratik ve Nota ile saz
dersleri haftada 2ders
ayda (10) lira ücret**

ADRES: Ali Yarşı Saz Dersanesi Turunç Hanı No: 15
AFYON

AFYON MALT ve BİRA FABRİKASI

- * **Müstahsilin arpasını değerlendirecek.**
- * **Yeni iş sahalarının açılmasını sağlayacak.**
- * **Tasarrufa en geniş gelir sağlayacak.**
- * **Memleket kalkınmasına hizmet edecek**
- * **Bir halk eseri olacak.**

BİRLİK SANAYİİ ve TİCARET A. Ş.
(Y Ü N T A Ş)
